

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kf.VII.45.005/2022/4.
A tanács tagjai: Dr. Magyarfalvi Katalin
a tanács elnöke
Dr. Cséffán József
előadó bíró
Dr. Farkas Katalin
bíró
A felperes: felperes neve
(felperes címe)
A felperes képviselője: Független Rendőr Szakszervezet
(címe
ügyintéző: dr. Oláh Tamás kamarai jogtanácsos)
Az alperes: Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság
(alperes címe)
Az alperes képviselője: Dr. Molnár Ibolya Paula kamarai jogtanácsos
A per tárgya: megbízási díj kifizetése
A fellebbezést benyújtó fél: alperes
Az elsőfokú bíróság határozatának száma:
Veszprémi Törvényszék 5.K.700.459/2021/11.

Rendelkező rész

A Kúria a Veszprémi Törvényszék 5.K.700.459/2021/11. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 78.074 (hetvennyolcezer-hetvennégy) forint fellebbezési eljárási illeték a magyar állam terhén marad.

Az ítélet ellen további perorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Tényállás

[1] A felperes az alperes ... állományában körzeti megbízott szolgálati beosztást töltött be, szolgálatteljesítési helye ...1 és ...2 körzeti megbízotti működési körzete. Az alperes körzeti megbízotti csoport működési körzetet alakított ki, amely ...3, ...4, ...5, ...6, ...1 és ...2 településekből áll.

[2] A felperes 2021. február 9-én szolgálati panaszt terjesztett elő, amelyben a kérte az alperestől a 2018. február 1-től 2020. november 30-ig terjedő időszakra vonatkozóan az illetmény alap 100 %-ának megfelelő összegű havi megbízási díj és annak késedelemi kamata megfizetését. Arra hivatkozott, hogy rendszeresen látott el a körzeti megbízott beosztásához nem tartozó, a körzeti megbízott működési körzetén (illetékességi területén) kívül járó feladatokat, továbbá végzett járőrszolgálatot, átkíséréseket, kísézői beosztási feladatokat.

[3] Hivatkozott a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (továbbiakban: ORFK utasítás) 21. és 25. pontjában foglaltakra, amely szerint csak a taxatív felsorolt esetekben lehet a körzeti megbízottat a működési körzetéből eseti jelleggel meghatározott szolgálati feladatra elvonni, a járőri és a kísérő járőri feladatok esetén erre nincs lehetőség; tiltott a körzeti megbízott igénybevétele az által végzett kísézői feladat ellátására. A járőr és a kísérő járőri feladatok végzése során rendszeresen kellett a működési körzetén kívül ellátnia szolgálati feladatokat; egyes szolgálatok esetében egyszemélyben látta el a járőrpár, azaz a járőr vezető és a járőr társ feladatait is.

[4] Az Ajkai Rendőrkapitányság vezetője a szolgálati panasznak nem adott helyt, ezért azt elbírálás végett felterjesztette az előjáró parancsnokhoz. A Veszprém Megyei Rendőr-főkapitány 19000-101/348/2021.Szü. számú határozatával a szolgálati panaszt elutasította, mert a jogsértő cselekmények elkövetésének megelőzése, felderítése, illetve megakadályozása érdekében az alperes közigazgatási területén az elmúlt években szinte folyamatosan fokozott ellenőrzést kellett elrendelni. A felperes körzeti megbízotti működési körzetéből történő elvonása és a közterületi szolgálat végrehajtása fokozott ellenőrzés keretében, vagy különleges jogrend (veszélyhelyzet) bevezetésének alkalmával az ORFK utasítás 21. és 24. pontja alapján jogszerű volt. A járőrozás fogalmából megállapítható, hogy az nem kizárólag a járőrszolgálati beosztást betöltő feladata, hanem mindenkié, aki közterületi szolgálatot lát el. Az ORFK utasítás 37. pontja értelmében a körzeti megbízott szolgálatteljesítési idejének legalább 70 %-ában közterületi tevékenység ellátására köteles, továbbá a rendőri intézkedés során előállított személy rendőrkapitányságra történő szállítása, kísérése nem alapozza meg a megbízási díj megállapítását, mert az eseti jelleggel, további intézkedések megtétele céljából történt. A járőr, kíséző, járőrvezető, járőrparancsnok szolgálati beosztás besorolás alacsonyabb a körzeti megbízott szolgálati beosztás besorolásánál, ezért a körzeti megbízott közterületi tevékenységének teljesítése során a járőrozást magasabb, körzeti megbízotti besoroláshoz tartozó illetményért végezte.

A felperes keresete és az alperes védírata

[5] A felperes keresetet terjesztett elő, amelyben a 2018. február 1-től 2020. november 30-ig terjedő időszakra 985.592 forint megbízási díj és annak 2019. július 16. napjától számított késedelmi kamata, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a)-c) pontjaira, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet), az ORFK utasítás 2., 15., 21. és 24. pontjára hivatkozással.

[6] Keresetében előadta, hogy a vitatott időszakban a BM rendelet fogalommeghatározása szerinti fokozott ellenőrzés nem történt, illetve önmagában az a körülmény, hogy valamely időpontban és területre vonatkozóan fokozott ellenőrzés hirdettek, nem kellő indoka az ORFK utasítás 21. b) pontja alapján a körzeti megbízott fokozott ellenőrzéssel össze nem függő feladatra (járőrszolgálatra) a működési körzetén kívüli igénybevételének. Az ORFK utasítás 21. pontja szabályos tartalmú, fokozott ellenőrzésekben való részvétel különleges jogrend esetén is csak eseti jelleggel hatalmazza fel a munkáltatót arra, hogy a körzeti megbízottat működési körzetéből elvonja. Az alperes utasítására végzett rendszeres tevékenysége területileg és tartalmában is meghaladta a körzeti megbízotti szabályzat alapján a körzeti megbízott által végzendő feladatok körét.

[7] Hivatkozott arra, hogy az ORFK utasítás 24. pontja alapján a körzeti megbízott járőr vezetőként közterületi szolgálatra járőrrel közösen beosztható, de a járőrszolgálatra csak kivételesen osztható be akár a működési körzetén kívül, akár a körzeti megbízotti csoport működési területén, akár a körzeti megbízotti csoport működési területén kívül, ha a járőrpár másik tagja nem járőr (járőrvezető, járőrparancsnok) beosztású személy. Az általa teljesített járőrszolgálat idején más járőrt, illetve járőrpárt nem osztottak be azonos illetékességi területre, az egyes járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki beosztások a szervezeti egységnél ideiglenesen megüresedtek, ezért a betöltetlen, vagy tartósan akadályoztatott személy helyettesítésére volt szükség.

[8] A felperes hivatkozott a BM rendelet alapján arra is, hogy a körzeti megbízott és a járőr (járőrvezető, járőrparancsnok) különböző beosztások. A két beosztás eltérő munkaköri feladatait két különböző ORFK utasítás, mint munkáltatói szabályzat foglalja össze kódex jelleggel. Ha a körzeti megbízott köteles lenne ellátni saját beosztásának keretein belül minden járőrfeladatot, akkor a körzeti megbízotti norma ezt utasításban rögzítené, kifejezetten visszautalva a Járőr utasításra. A két beosztás tartalma „idegen” egymástól: a körzeti megbízott a helyi rendőrséget képviseli, jellemzően kapcsolattartáson és megelőzésen alapuló feladatorientáltságú, míg a járőrök túlsúlyban a bekövetkezett bűncselekményekre, szabálysértésekre reagálnak. Utalt ezzel összefüggésben a Kúria Mfv.I.10.751/2016/4. számú döntésére és csatolta a Fővárosi Törvényszék 34.K.705.910/2020/7. és 33.K.705.903/2020/6. számú azonos tárgyú, a kereseti kérelemnek helytadó ítéleteit.

[9] A felperes kereseti kérelmének egyszerűségét az illetményalap (38.650 forint) 50-200% közötti intervallum figyelembevételével, a megbízási díj havi összegét az illetményalap 75%-os mértékében, azaz bruttó 28.988 forintban határozta meg tekintettel arra, hogy több különböző beosztás feladatait látta el; a körzeti megbízott, járőr, kísézőőr, amelyek a

szolgáltatelljesítési ideje jelentős részét tették ki, amellyel az alperes költségmegtakarítást ért el.

[10] Az alperes védiratában kérte a felperes keresetének elutasítását és perköltségben marasztalását, lényegét tekintve a szolgálati panaszt elutasító határozatában foglaltak megismétlésével. Nem vitatta, hogy a felperes rendszeresen látott el járőrfeladatokat, azonban álláspontja szerint az a felperes részéről valódi többletmunkát nem jelentett, felelőssége nem volt magasabb szintű, mint az alap munkaköri feladatai, és az nem eredményezett többletterhet. Hivatkozott arra, hogy a járőri munkaköri leírások túlnyomó részben azonosak a körzeti megbízott munkaköri leírásával foglaltakkal. Álláspontja szerint a feladatkör tartalmát tekintve a két beosztás feladatai nem különböznek lényegesen, az ORFK utasításban meghatározott rendészeti feladatok átfedést mutatnak, a közrendvédelmi, közterületi feladataik szinte azonosak. A fokozott ellenőrzés, valamint a különleges jogrend elrendelésével összefüggésben a felperes az ORFK utasítás 21. pont b) és c) alpontja alapján a működési körzetéből elvonható volt.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[11] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek a 2018. február 1-től 2020. november 30-ig terjedő időszakra 975.929 forint megbízási díjat és annak 2019. július 16. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamatát, valamint a perköltséget. A keresetet ezt meghaladóan elutasította. Döntését a Hszt. 71. § (1)-(3) és (5) bekezdésében, az ORFK utasítás I. fejezet 1. pont c) pontja, 2., 13., 21-22., 24-25., 30., 31., 44. pontjaiban, a rendőrség szolgálati szabályzatáról rendelkező 30/2011. (IX. 22.) BM. rendelet 26. § (1)-(2) bekezdésében, a Járőr- és Őrszolgálati utasítás I. fejezet 1.1. pontjában, 3.4. pontjában, 153. pontjában, 2. és 3. számú mellékletében foglalt rendelkezésekre alapította.

[12] Az elsőfokú bíróság szerint a felperes, mint a hivatásos állomány tagja a Hszt. 71. § (1) bekezdése alapján megbízható volt átmeneti jelleggel ideiglenesen megüresedett vagy betöltetlen szolgálati beosztás ellátásával, illetőleg a szolgálati beosztás ellátásában tartósan akadályozott személy helyettesítésével, továbbá a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával többletfeladatként. Felperes az eredeti szolgálati beosztása, a körzeti megbízott beosztásának ellátása mellett látta el a számára meghatározott feladatokat.

[13] Az ORFK utasítás kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, a munkáltató ezt nem bővítheti korlátlanul. A felperes által a körzeti megbízott munkakörben alperes utasítására ellátott, más munkakörbe tartozó feladatok nem maradhatnak ellentételezés nélkül, függetlenül attól, hogy a körzeti megbízott köteles volt ellátni a többlet szolgálati feladatokat a munkáltató utasítása alapján.

[14] A felperesnek a munkáltató a működési körzeten kívüli feladatellátásra minden esetben parancsot adott, amely vagy a fokozott ellenőrzésben való részvételben, vagy a tevékenységirányítási központ által adott intézkedési kötelezettségben, vagy a járőrútirányterv teljesítésében nyilvánult meg. A felperes a munkaköri kötelezettségébe tartozó feladat elvégzésére parancsot nem kapott. Az alperes azért adott külön parancsot a meghatározott szolgálati feladatok ellátására a felperesnek, mert azok nem tartoztak a munkaköri leírás szerinti szolgálati feladatai közé.

[15] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes hosszabb időszakon át rendszeresen, az általa megjelölt napokon látott el a beosztásához nem tartozó feladatokat, a feladatellátása a működési körzetén kívüli járőrszolgálat ellátására is vonatkozott.

[16] Az elsőfokú bíróság szerint a járőrszolgálat fogalmát a rendőrség szolgálati szabályzata tartalmazza. A szolgálati beosztás járőrszolgálati beosztást ismer, és az állománytáblában külön jelenik meg a körzeti megbízott beosztás és külön a járőr beosztás. Ez két külön munkakört jelent az alperes által szabályozott körében. A járőri, illetve a körzeti megbízott beosztás eltérő besorolási osztályba tartozó önálló szolgálati beosztás, külön-külön szabályozott szolgálati feladatokkal.

[17] A szolgálati beosztásokat, azok besorolását és a beosztáshoz rendelt pótlék mértékét meghatározó rendelkezések alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a járőri beosztás az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott tiszthelyettesi besorolású osztályba tartozó szolgálati beosztás. Az állománytábla III/45. pontja tünteti fel a körzeti megbízotti beosztást, a 32. pont rendelkezik a járőri beosztásról, a 24. pont a járőrvezetői beosztásról. Ez a körülmény is igazolja azt, hogy különböző munkakörbe tartozik a körzeti megbízotti munkakör és a járőri munkakör, és a körzeti megbízotti feladatokhoz nem sorolható a rendszeres járőri feladatok ellátása.

[18] Az elsőfokú bíróság a peradatok alapján megállapította, hogy a felperes a szolgálata ellátása során alperesi utasításra rendszeresen, hosszabb időn át a működési körzetén és a körzeti megbízotti csoport működési körzetén kívül látott el szolgálati feladatokat, az alperes a felperest az ORFK utasítás rendelkezéseivel ellenétesen és nem eseti jelleggel osztotta be járőrszolgálatra és nem járőrrel közösen, továbbá nem kizárólag a működési körzetében. A felperes szolgálati beosztásához a jogszabályi rendelkezések értelmében az általa ellátott, működési körzetén és a körzeti megbízotti csoport működési körzetén kívüli járőrszolgálatok elvégzése nem tartozik. Az egyes munkakörökre vonatkozó jogszabályi előírások, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: BM2. rendelet) határozza meg az ellátandó feladatok körét és alperesnek ehhez képest kellett megállapítani a munkaköri leírás tartalmát, az abban foglaltakat korlátlanul és a körzeti megbízotti szabályzat rendelkezéseivel ellentétesen nem bővítheti. A felperes munkaköri leírása nem tartalmazta a körzeti megbízott beosztáshoz nem tartozó általánosan ellátandó feladatokat, ezért a működési körzetén kívüli járőrszolgálatot akként, hogy az a beosztás része lenne.

[19] Az a körülmény, hogy alperes utasítása alapján felperes ténylegesen ellátta a körzeti megbízotti beosztáshoz nem tartozó tevékenységeket is, a Hszt. 71. § (5) bekezdése alkalmazására ad alapot. A felperes többletfeladat-ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül, mert a hivatásos szolgálati viszonyban a munkaköri leírásában előírt munkaköri feladatok teljesítésén túl és azok mellett a körzeti megbízotti beosztáshoz nem tartozó feladatkört látott el. Felperes ezért a keresetben hivatkozott többletdíjazásra jogosult (BH2018. 346., Mfv.II.10.304/2017/15.). A többletszolgálatért járó, a rendvédelmi illetményalap 50-200%-áig terjedő mértéke alapján az elsőfokú bíróság megítélése szerint a rendvédelmi illetményalap minimális mértékéhez közelítő mértékben meghatározott kereseti igény megfelelően arányos a felperes által rendszeresen, huzamosabb időn át ellátott többletszolgálattal. A többletfeladattal érintett beosztások alacsonyabb beosztási fokozatúnak minősülnek, mint felperes eredeti szolgálati beosztása, erre tekintettel az ellátott többletfeladat mennyisége, folyamatossága alapján az illetményalap 75%-ában meghatározott megbízási díj arányos ellentételezést jelent. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75%-os – 2018. november hónapot érintően pedig 50%-os – mértékében állapította meg a felperest megillető megbízási díjat a perrel érintett időszakban teljesített szolgálattal összefüggésben.

A fellebbezés, fellebbezési ellenkérelem

[20] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását, a kereset elutasítását, a felperes perköltségben marasztalását kérte arra hivatkozással, hogy az ítélet sérti a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (4) bekezdésében, a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: BM3. rendelet) 35. § (4), (6) bekezdéseiben, az ORFK utasítás 24., 26., 37., 54. pontjaiban foglalt rendelkezéseket.

[21] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azonban jogértelmezése téves, ezért döntése jogszabálysértő. Fenntartotta a védíratában foglalt érvelését, amely szerint a felperes nem látott el beosztásához nem tartozó, a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontját megalapozó többletfeladatokat, nem látott el KMB-s és KMB-s (csoport) működési körzetén kívül járőrszolgálatot, átkíséréseket, kísézői feladatokat, határszolgálati feladatot. Az elvégzett járőri feladatok a járőrvezetői feladatok lényeges részét átfogó helyettesítésnek nem minősültek, azok nem tartoznak az ORFK utasítás 25. pontjában felsorolt tiltott feladatok körébe, mert a 26. pont szerint a körzeti megbízott ideiglenes csapatszolgálati századba való beosztása engedélyezett, és a 27. pont engedi a körzetek közötti átjárást. A felperes a körzeti megbízotti körzeten kívüli „járőr jellegű” feladatokat a körzeti megbízotti beosztásához tartozó munkaköre helyett, az aznapra meghatározott „egyéb” szolgálati feladatként hajtotta végre, amely részére nagyobb felelősséget, leterheltséget nem jelentett.

[22] Az alperes szerint a felperes a saját körzetében ellátott járőri/járőrvezetői feladatokat a körzeti megbízott beosztásához tartozónak tekintette, az átadott járőr útiránytervek a saját körzetébe történő járőrözést is tartalmazták. Munkaideje egy részében tehát körzetében és munkakörébe tartozó tevékenységet végzett, amely nem képezheti megbízási díj megállapítása alapját. A magasabb besorolású felperesi beosztásban alacsonyabb szolgálati beosztásokhoz tartozó feladatellátás nem jelentett többletfelelősséget és többlet-terhet; a járőrvezető és járőrparancsnoki munkaköri leírások részben azonosak a körzeti megbízott munkaköri leírásával.

[23] Az alperes kifejtette, hogy a koronavírus-járvány elleni védekezéssel jelentős többletfeladatot hárult a rendőreg személyi állományára, a veszélyhelyzeti kormányrendeletekben meghatározott intézkedések a rendőrség feladatrendszerét nagymértékben megváltoztatták. A szakmai feladatok végrehajtása miatt átcsoportosítást kellett végrehajtani, amelyhez a szolgálatszervezéseket igazították. Az ORFK utasítás 21. pontja eseti elvonásra ad lehetőséget, de a norma megalkotása óta számos új feladatot kellett a rendőrségnek megoldania, ami szintén a személyi állomány átcsoportosítását indokolta. A veszélyhelyzet idején némileg csökkentek a körzeti megbízott feladatai is. Mindezek miatt a felperes az ORFK utasítás 21. pont b) és c) alpontja alapján működési körzetéből elvonható volt.

[24] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, az alperes perköltségben marasztalását kérte arra hivatkozással, hogy az alperes fellebbezésében nem adott elő olyan körülményt, amit az elsőfokú bíróság nem vizsgált volna és amellyel kapcsolatban a felperes ne fejtette volna ki jogi álláspontját.

[25] Az ORFK utasítás egyértelműen meghatározza, hogy a körzeti megbízott csak járőrvezetői feladatot láthat el egy beosztott járőrrel közösen és a körzeti megbízotti körzetén belül, ettől eltérő járőri többletfeladatok ellátásáért ellentételezést (megbízási díjat) kell fizetni. Az ORFK utasítás 25. pontja kimondja, hogy kíséresi feladatokra a körzeti megbízott nem vehető igénybe. A körzeti megbízottnak saját működési területe közterületén kell 70%-ban szolgáltatást teljesítenie, nem bármely közterületen, a közterületi szolgálat egyébként sem feleltethető meg a járőrszolgálatnak. Az ORFK utasítás meghatározza az ellátandó feladatok körét, a járőri feladatok alapvetően nem tartoznak a körzeti megbízott tevékenységébe, a két beosztás tehát különböző. Nem vitatottan a felperes a körzeti megbízotti (csoport) működési körzetén kívül is látott el rendszeresen rendőri feladatokat, jellemzően járőrszolgálatot, ami nem tartozik a körzeti megbízott feladatkörébe.

[26] Hangsúlyozta, hogy az alperes is elismerte fellebbezésében a járőri feladatok felperes általi ellátását, csak azt a jogi álláspontot képviselte, hogy a körzeti megbízotti beosztás feladatai magukba foglalják a járőri beosztás valamennyi feladatát. Ezzel szemben a munkáltató csak egy adott beosztáson belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat, a per alapjául szolgáló többletfeladatok nem eseti jellegűek, hanem rendszeresek voltak. Az ORFK utasításnak a beosztás célját tartalmazó rendelkezései, valamint a Szolgálati szabályzatban és a Járőr utasításban foglaltak alapján a körzeti megbízotti beosztás nem foglalja magába a járőri beosztás feladatait. A két beosztás különböző, a beosztásokba tartozó munkaköri feladatokat különböző ORFK utasítás, mint munkáltatói szabályzat foglalja össze kódex jelleggel, a két beosztás tartalma idegen egymástól, sőt önmagában a járőri beosztás sem egységes, mert különböző típusú járőrök (bűnügyi, közrendvédelmi, határrendészeti, közlekedési) léteznek.

[27] Kifogásolta, hogy a fellebbezésben hivatkozott munkaköri leírások hasonló tartalmára nincs perbeli adat. Az ORFK utasítás 21. pontja alapján állította, hogy területlezárással járó fokozott ellenőrzés nem valósulhatott meg olyan széles, több hónapos időtartamban ahogy azt az alperes állította, és az alperes nem igazolta, hogy ebben a felperes tevékenyen és ténylegesen részt vett. Arra az alperes alappal nem hivatkozhat, hogy a fokozott ellenőrzés időtartama alatt a felperest működési körzetén kívül a fokozott ellenőrzéssel össze nem függő feladatellátásra igénybe vette. Vitatta, hogy csupán eseti jelleggel valósult meg a felperes elvonása. A veszélyhelyzet kapcsán a különleges jogrendre való alperesi hivatkozás a fenti okból ugyancsak nem fogadható el; az alperes azt sem jelölte meg, hogy a különleges jogrenddel összefüggően a felperes milyen feladatot látott el.

A Kúria döntése és a döntés jogi indokai

[28] Az alperes fellebbezése – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[29] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján kizárólag a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

[30] Az alperes fellebbezésében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállás alapján az irányadó jogszabályok [Kp. 78. § (4) bekezdés, Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pont, BM3 rendelet. 35. § (4) és (6) bekezdés] alkalmazásával téves következtetést vont le a kereset jogalapja és összecszerűsége tekintetében.

[31] A Kúria mindenekelőtt rámutat arra, hogy a szolgálati panasz eljárás nem minősül a Kp. 4. § (7) bekezdés 4. pontja szerinti megelőző eljárásnak, ezért az elsőfokú bíróság a Kp.

78. § (4) bekezdésében foglalt – a megelőző eljárásra vonatkozó – eljárási szabályokat nem sértette meg.

[32] A peradatok szerint az alperes nem vitatta, hogy a felperes körzeti megbízotti működési körzetében és azon kívül járőrfeladatokat rendszeresen ellátott, álláspontja szerint azonban ezeknek a feladatoknak a teljesítése nem a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerint a szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladatkör, nem többletfeladat, ezért megbízási díj a felperes részére nem jár. A felperest olyan járőri feladatok elvégzésére utasította, amelyek nem jelentettek számára többlet-terhet, továbbá azokat el kellett látnia működési körzetében és azon kívül is, figyelemmel az ORFK utasítás 21. és 24. pontjára és a fokozott ellenőrzés elrendelésére, valamint a veszélyhelyzet miatti különleges jogrendre tekintettel.

[33] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen megbízhatta (utasíthatta) a felperest olyan feladatok elvégzésével, amelyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak. Az alperesnek az a joga azonban, hogy a felperest a körzeti megbízott beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén az érintett díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. Ha a felperes a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többletszolgálatért díjazásra jogosult [Hszt. 71. § (5) bekezdés].

[34] Az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti, a munkaköri feladatok meghatározása azonban a munkáltató részéről nem lehet önkényes. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával az állománytáblában rendszeresített beosztás (a munkakör) keretein belül határozhatja meg (sorolhatja fel) azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél a felperes körzeti megbízott beosztása az állománytáblában rendszeresített és a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás (munkakör). A munkáltató egyoldalú utasítási jogával a kinevezés szerinti beosztás (munkakör) keretein belül határozhatja meg a munkaköri leírásban a felperes által ténylegesen ellátandó feladatokat. A következetes bírói gyakorlat (Mfv.I.10.751/2016/4., Mfv.II.10.516/2017/4., Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4., Kf.VII.39.523/2021/4.) szerint „[a] munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, ezért ezen elvi alapból eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását”.

[35] A fentiek alapján helytállóan hivatkozott a felperes fellebbezési ellenkérelmében arra, hogy az alperes csak a kinevezés szerinti munkakörön, tehát adott beosztáson belül határozhatta meg szabadon a munkaköri leírásban nevesített feladatokat, a munkaköri leírásba más munkakörbe tartozó feladatokat jogszerűen nem építhet be.

[36] A Kúria korábbi határozataiban (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3., stb.) kimondta, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben a rendszeresen elvégzett további tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az mindenképpen többletfeladatként értékelendő.

[37] A felperes által végzett járőrszolgálati feladatok, mint a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok nem tartoztak a felperes kinevezés szerinti beosztásához. Az alperes helytállóan hivatkozott ugyan arra, hogy az ORFK utasítás 24. pontja alapján a

körzeti megbízott járőr vezetőként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen beosztható, de nem is állította és nem bizonyította – a felperes állításával és kimutatásával szemben –, hogy a felperes beosztása a szabályzat rendelkezései szerint valósult meg. A közrendvédelmi szakterületért felelős vezető köteles a közös közterületi szolgálatot úgy szervezni, hogy a feladatellátás – a 21-22. pontban meghatározottak kivételével – a körzeti megbízott működési körzetében történjen. A Kúria az elsőfokú bíróság által figyelme vett jogszabályi rendelkezések és egyéb normák (ORFK utasítás és a Járőr- és Őrszolgálati szabályzat) alapján a körzeti megbízott és a járőr beosztás elhatárolása és különbözősége körében tett megállapításokkal egyetértett, azok megismétlése szükségtelen.

[38] Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan rögzítette, hogy a felperes a járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végezte, amelyre nem adott jogalapot az ORFK utasítás 24., valamint 2. pont b)-c) pontja, mert ezek a feladatok nem a felperes kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatok. A Kúria következetes – a perben is irányadó gyakorlata – szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (Mfv.II.10.304/2017/15., Kf.VII.39.523/2021/4., Kf.VII.39.525/2021/3., Mfv.I.10.751/2016/4.).

[39] A felperest a peresített időszakban rendszeresen, nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzeten kívül, járőri feladatokra, ezért az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a fokozott ellenőrzés és a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzeten kívüli járőri tevékenysége megbízási díjra nem jogosít. A veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenység ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot.

[40] Az alperes fellebbezésében hivatkozott a BM3. rendelet 35. § (4), (6) bekezdéseinek a megsértésére, azonban ezzel összefüggő indokolást nem adott elő, ezért a Kúria ebben a körben nem vizsgálódhatott. Az ORFK utasítás szolgálati viszonyra vonatkozó szabály [Hszt. 2. § 30. pont], de nem jogszabály, annak 24., 26., 37., 54. pontjai megsértésére hivatkozás önmagában fellebbezésre nem adott alapot [Kp. 99. § (1) bekezdés].

[41] Mindezekre figyelemmel a Kúria a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

[42] *Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja (a körzeti megbízott) hosszabb időszakon át rendszerszintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört ellátja, a járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többletszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult.*

Záró rész

[43] A pervesztes alperes a Kp. 35. § útján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdés és 102. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja, 4/A. § (1) bekezdése, 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyérték (975.929 forint) és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[44] Az alperest az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes költségmentesség illeti meg, ezért a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték a Kp. 35. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam terhén marad. Az Itv. 46. § (1) bekezdése értelmében az illeték alap után az illeték mértéke ítélet elleni fellebbezés esetében 8%, de legalább 15.000 forint. Az illeték alap a pertárgy értéke (975.929 forint), a fellebbezési eljárás illetéke ennek 8%-a (78.074 forint).

[45] A Kúria a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 71. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[46] A Kúria ítélete ellen sem fellebbezésnek, sem felülvizsgálatnak nincs helye [Kp. 99. § (1) bekezdés, 116. § d) pont].

Budapest, 2022. július 12.

Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Cséffán József s. k. előadó bíró, Dr. Farkas Katalin s. k. bíró